

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUMMISSJONI (UE) 2017/1805**tat-3 ta' Ottubru 2017****dwar il-professionalizzazzjoni tal-akkwist pubbliku****Il-bini ta' struttura għall-professionalizzazzjoni tal-akkwist pubbliku****(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)**

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 292 tiegħu

Billi:

- (1) L-akkwist pubbliku huwa strument biex jinkiseb tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluziv. Dan l-istrument jista' jkollu impatt ⁽¹⁾ ekonomiku sinifikanti fuq il-kontribuzzjoni lejn l-aġenda tal-Kummissjoni għat-tkabbir, l-impjiegi u l-kummerċ transfruntier. Akkwist pubbliku effiċjenti, effettiv u kompetittiv huwa kemm punt ta' referenza għal suq uniku li jiffunzjona sew kif ukoll il-kanal ewlieni għall-investimenti Ewropej ⁽²⁾.
- (2) Id-Direttivi dwar l-akkwist pubbliku adottati fl-2014 ⁽³⁾ jipprovdu sett ta' għodod li jippermettu lill-Istati Membri jagħmlu użu aktar effiċjenti u strategiku tal-akkwist pubbliku. L-akkwist pubbliku qed iħabbat wiċċu ma' sfidi godda minhabba li kulma jmur qed ikun mistenni li: juri l-aħjar valur għall-flus pubbliċi f'ambjenti b'baġits li kull ma jmur qed jiġu limitati; juża l-opportunitajiet tad-digitalizzazzjoni u s-swieq li qed jevolvu; jagħmel kontribut strategiku għall-oġettivi politiċi orrizzontali u l-valuri tas-socjetà bħal pereżempju l-innovazzjoni, l-inkluzjoni soċjali u s-sostenibbiltà ekonomika u ambjentali; jimmassimizza l-aċċessibilità u juri responsabbiltà biex jitnaqqsu kemm jista' jkun l-ineffiċjenzi, l-iskart, l-irregolaritajiet, il-frodi u l-korruzzjoni, filwaqt li jissahhu l-katini ta' provvista responsabbli.
- (3) Il-ħtieġa li tiġi żgurata l-applikazzjoni effiċjenti tar-regoli tal-akkwist pubbliku fil-livelli kollha hija meħtieġa biex tisfrutta bl-aħjar mod possibbli din il-lieva essenzjali għall-investment fl-Ewropa, kif spjegat fil-Pjan ta' Investment għall-Ewropa ⁽⁴⁾, u biex jinkiseb suq uniku iktar b'saħħtu kif mitlub fid-diskors dwar l-Istat tal-Unjoni tal-2017 tal-President Juncker. L-effiċjenza hija wkoll fost l-oqsma li jridu jitjiebu fl-akkwist pubbliku, kif senjalati mill-proċess tas-Semestru Ewropew.
- (4) Għalhekk jeħtieġ jiġi żgurat l-aktar użu effiċjenti tal-fondi pubbliċi, u x-xerrejja pubbliċi jeħtieġ ikunu f'pożizzjoni li jakkwistaw skont l-oġhla standards ta' professjonalità. It-tiħiħ u l-appoġġ għall-professjonalizmu fost il-professjonisti fis-settur tal-akkwist pubbliku jistgħu jgħinu biex l-impatt tal-akkwist pubbliku jinhass fl-ekonomija kollha kemm hi ⁽⁵⁾.
- (5) B'mod ġenerali, l-għan tal-professionalizzazzjoni tal-akkwist pubbliku huwa dak li jirrifletti titjib ġenerali fil-firxa kollha ta' hili u kompetenzi professjonali, kif ukoll fl-għarfien u fl-esperjenza tal-persuni li jwettqu kompiti relatati mal-akkwist pubbliku jew jipparteċipaw fihom ⁽⁶⁾. Dan ikopri wkoll l-għodod u s-sostenn, kif ukoll

⁽¹⁾ Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Naġġornaw is-Suq Uniku: opportunitajiet aktar għaċ-ċittadini u għan-negozji (COM(2015) 550).

⁽²⁾ Kwazi nofs il-finanzjament ta' koeżjoni jgħaddi permezz tal-akkwist pubbliku. Matul il-perjodu 2014-2020, l-UE se tinvesti EUR 325 biljun — kwazi terz tal-baġit totali tal-UE — fir-reġjuni tal-Ewropa permezz tal-Fondi Strutturali u ta' Investment Ewropej, li għandhom l-għan li jippromwovu t-tkabbir ekonomiku, il-holqien tal-impjiegi, il-kompetittività u t-tnaqqis tad-disparitajiet fl-izvilupp.

⁽³⁾ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li thassar id-Direttiva 2004/18/KE (GU L 94, 28.3.2014, p. 65) (id-"Direttiva Klassika"), id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-għoti ta' kuntratti ta' konċessjoni (GU L 94, 28.3.2014, p. 1) (id-"Direttiva dwar il-Konċessjonijiet"), id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li thassar id-Direttiva 2004/17/KE (GU L 94, 28.3.2014, p. 243) (id-"Direttiva dwar l-Utilitajiet"), u b'mod partikolari l-Artikoli 83(4), 45(4) u 99(4) rispettivament tagħhom.

⁽⁴⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Bank Ċentrali Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew, lill-Kumitat tar-Reġjuni u lill-Bank Ewropew tal-Investment: Pjan ta' Investment għall-Ewropa (COM(2014) 903).

⁽⁵⁾ Id-dokument ta' Hidma tal-Persunal (SWD/2015/202) li jakkumpanja l-istrateġija għas-suq waħdieni stima li l-gwadanji ekonomiċi potenzjali mis-soluzzjoni tal-problemi dovuti għall-professionalizzazzjoni jammonataw għal aktar minn EUR 80 biljun.

⁽⁶⁾ Dan ikopri l-ambitu shiħ ta' hidmet l-uffiċjali tal-akkwist li huma involuti f'kull stadju tal-proċess tal-akkwist mill-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet sal-ġestjoni tal-kuntratti — fl-amministrazzjonijiet jew istituzzjonijiet ċentrali jew diċentralizzati, fi rwoli definiti b'mod speċifiku bħala relatati mal-akkwist jew sempliċment responsabbli minn ċerti kompiti relatati mal-akkwist pubbliku.

L-istruttura tal-politika istituzzjonali, li huma lkoll meħtieġa biex isir ix-xogħol b'mod effettiv u b'mod li jaġhti r-riżultati ⁽¹⁾. Għaldaqstant, politika tal-professjonalizzazzjoni effettiva għandha tkun ibbażata fuq approċċ strateġiku globali msejjes fuq tliet objettivi li jikkumplementaw lil xulxin:

- I. Żvilupp ta' struttura politika xierqa għall-professjonalizzazzjoni: sabiex ikun hemm impatt reali, politika ta' professjonalizzazzjoni għandha dejjem isserrah fuq appoġġ politiku ta' livell għoli. Dan ifisser li jiġu definiti t-tqassim ċar tar-responsabbiltajiet u l-kompiti lill-istituzzjonijiet fuq il-livell ta' politika ċentrali, l-appoġġ tal-isforzi fil-livell lokali, reġjonali u settorjali, l-iżgurar tal-kontinwazzjoni fiċ-ċikli politiċi kollha, billi fejn ikun xieraq jintużaw l-istrutturi istituzzjonali li jipromwovu l-ispeċjalizzazzjoni, l-aggregazzjoni u l-kondiviżjoni tal-gharfien.
  - II. Ir-riżorsi umani — titjib fit-taħriġ u fil-ġestjoni tal-karrieri tal-professjonisti tal-akkwist pubbliku: il-professjonisti fis-settur tal-akkwist pubbliku, jiġifieri dawk involuti fl-akkwist ta' oġġetti, servizzi u xogħlijiet, kif ukoll l-awdituri u l-uffiċjali responsabbli mill-analiżi ta' każijiet ta' akkwist pubbliku, għandu jkollhom il-kwalifiki, it-taħriġ, il-hiliet u l-esperjenza meħtieġa skont il-livell tar-responsabbiltà tagħhom. Dan ifisser li iżgurar li jkun hemm persunal b'esperjenza, ħiliet u motivazzjoni, li jiġi offrut it-taħriġ meħtieġ u l-iżvilupp professjonali kontinwu, filwaqt li tiġi wkoll żviluppata struttura ta' karrieri u incentivi biex il-funzjoni tal-akkwist pubbliku tkun attraenti u biex l-uffiċjali pubbliċi jkunu motivati halli jinkisbu riżultati strateġiċi.
  - III. Is-sistemi — il-forniment ta' għodod u metodoloġiji li jappoġġaw il-prattika professjonali tal-akkwist pubbliku: il-prattikanti tal-akkwist pubbliku għandhom jiġu mghammra bl-għodod adatti u b'appoġġ biex jaġixxu b'mod effiċjenti u jiksbu l-aħjar valur għall-flus għal kull xirja. Dan ifisser li tkun garantita d-disponibbiltà ta' għodod u proċessi li jirriżultaw f'akkwist pubbliku intelligenti, bħal: għodod għall-akkwist elettroniku, linji gwida, manwali, mudelli u għodod ta' kooperazzjoni, taħriġ, appoġġ u għarfien, il-ġbir tal-għarfien u l-iskambju ta' Prattika tajba.
- (6) Din ir-Rakkomandazzjoni ⁽²⁾ thegħegħ l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' politiki ta' professjonalizzazzjoni fl-Istati Membri, billi toffri qafas ta' referenza biex jiġi kkunsidrat ⁽³⁾. Wieħed jixtieq li din l-inizjattiva twassal biex tgħin lill-Istati Membri jibnu l-politika tal-professjonalizzazzjoni sabiex jgħollu l-profil, l-influenza, l-impatt u r-reputazzjoni tal-akkwist fit-twassil tal-għanijiet pubbliċi.
- (7) Din ir-Rakkomandazzjoni hija indirizzata lill-Istati Membri u lill-amministrazzjoni pubblika tagħhom, primarjament fil-livell nazzjonali. Madankollu, taht is-sistema ta' akkwist ċentralizzat jew deċentralizzat tagħhom, l-Istati Membri għandhom ukoll ihegħu u jappoġġaw l-awtoritajiet/entitajiet kontraenti fl-implimentazzjoni tal-inizjattivi ta' professjonalizzazzjoni. Għalhekk, l-Istati Membri għandhom jinfurmaw b'din ir-Rakkomandazzjoni lill-korpi responsabbli mill-akkwist pubbliku fil-livelli kollha kif ukoll tal-korpi inkarigati mit-taħriġ tal-awdituri u l-uffiċjali responsabbli mill-analiżi ta' każijiet ta' akkwist pubbliku.

ADOTTAT DIN IR-RAKKOMANDEZZJONI:

I. ID-DEFINIZZJONI TAL-POLITIKA GĦALL-PROFESSJONALIZZAZZJONI TAL-AKKWIST PUBBLIKU

1. L-Istati Membri għandhom jiżviluppaw u jimplementaw strateġiji fit-tul għall-professjonalizzazzjoni tal-akkwist pubbliku, li jkunu adattati għall-bżonnijiet, ir-riżorsi u l-istruttura amministrattiva tagħhom, b'mod awtonomu jew bħala parti minn pjan usa' tal-politiki lejn il-professjonalizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika. L-għan huwa biex jiġu attirati, jiġu żviluppati u jinżammu l-hiliet, ikun hemm iffukar fuq il-prestazzjoni u l-eżiti strateġiċi u jsir l-aħjar użu tal-għodod u t-tekniki disponibbli. Dawn l-istrateġiji għandhom:
  - (a) jindirizzaw il-partecipanti rilevanti kollha fil-proċess tal-akkwist u jiġu żviluppati permezz ta' proċess inklużiv fuq livell nazzjonali, reġjonali u lokali;
  - (b) jiġu applikati b'koordinazzjoni ma' politiki oħra tas-settur pubbliku kollu kemm hu; kif ukoll
  - (c) iqisu l-iżviluppi fi Stati Membri oħra u fil-livell internazzjonali.

⁽¹⁾ Il-ħtieġa li tkun żviluppata forza tax-xogħol tal-akkwist b'kapaċità li kontinwament twassal il-valur għall-flus hija enfasizzata wkoll fir-Rakkomandazzjoni tal-OECD tal-2015 dwar l-Akkwist Pubbliku. <http://www.oecd.org/gov/ethics/OECD-Recommendation-on-Public-Procurement.pdf>

⁽²⁾ Il-Kummissjoni m'għandhiex il-hsieb li tippreskrivi xi mudell speċifiku, iżda tistieden lill-Istati Membri u l-amministrazzjonijiet rilevanti jitttraw il-kwistjonijiet rilevanti. Huwa ċar li kulhadd jinsab fi stadji differenti tal-vjaġġ tiegħu. Madankollu, id-direttivi l-godda jirrikjedu li l-Istati Membri jiżguraw li (a) l-informazzjoni u l-gwida dwar l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni tal-liġi tal-UE dwar l-akkwist pubbliku tkun disponibbli mingħajr ħlas sabiex tassisti lill-awtoritajiet kontraenti u l-operaturi ekonomiċi, b'mod partikolari l-intrapriżi żgħira u ta' daqs medju; u (b) ikun disponibbli appoġġ għall-awtoritajiet kontraenti fl-ippjanar u fit-twettiq tal-proċeduri ta' akkwist.

⁽³⁾ Ir-Rakkomandazzjoni se tkun akkumpanjata min gabra ta' prassi tajba mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom ukoll jinkoraġġixxu u jappoġġaw l-awtoritajiet/entitajiet kontraenti fl-implimentazzjoni tal-istrategġiji nazzjonali ta' professjonalizzazzjoni, fl-iżvilupp ta' inizjattivi dwar il-professjonalizzazzjoni u ta' struttura istituzzjonali xierqa u fil-kooperazzjoni għal approċċ aktar koordinat, effiċjenti u strateġiku tal-akkwist imsejjes fuq, fost affarijiet oħra:
- (a) kooperazzjoni akbar bejn is-servizzi rilevanti u bejn l-awtoritajiet/entitajiet kontraenti; kif ukoll
  - (b) l-għarfien espert u l-appoġġ tal-istituzzjonijiet tat-taħriġ, il-korpi tax-xiri b'mod ċentrali u tal-organizzazzjonijiet professjonali orjentati lejn l-akkwist.

II. IR-RIŻORSI UMANI — TITJIB TAT-TAHRIG U L-ĠESTJONI TAL-KARRIERI

3. L-Istati Membri għandhom jidentifikaw u jiddefinixxu l-linja bażika ta' hilet u kompetenzi li Prattikant tal-akkwist pubbliku għandu kollu u li jkun tħarreg fihom, u dan filwaqt li jittiehed kont tan-natura multidixxiplinari tal-proġetti ta' akkwist, kemm fil-każ tal-uffiċjali dedikati fuq l-akkwist kif ukoll dawk b'funzjonijiet relatati u anki fil-każ tal-imħallfin u l-awdituri, bħal:
- (a) oqfsa għal hilet u kompetenzi li jappoġġaw il-proċessi tar-reklutaġġ u l-ġestjoni tal-karrieri u t-tfassil ta' programmi ta' taħriġ; kif ukoll
  - (b) qafas ta' kompetenza komuni għall-akkwist pubbliku fil-livell Ewropew.
4. L-Istati Membri għandhom jiżviluppaw programmi ta' taħriġ — inizjali u tul il-ħajja — abbażi ta' dejta u valutazzjoni tal-ħtiġijiet, kif ukoll abbażi tal-oqfsa ta' kompetenza fejn disponibbli, bħal:
- (a) l-iżvilupp u/jew l-appoġġ tal-iżvilupp ta' offerta ta' taħriġ inizjali, fil-livell ta' lawrja u postlawrja u taħriġ professjonali ieħor fil-livell ta' dħul;
  - (b) il-provvediment u/jew l-appoġġ ta' offerta ta' taħriġ u taġħlim tul il-ħajja komprensiv, immirat u aċċessibbli;
  - (c) l-immultiplikar tat-taħriġ offrut permezz ta' soluzzjonijiet innovattivi u interattivi jew għodod tat-taġħlim elettroniku, kif ukoll skemi ta' replikazzjoni; kif ukoll
  - (d) l-ibbenifikar mill-kooperazzjoni akkademika u r-riċerka li jsawru appoġġ teoretiku sod għas-soluzzjonijiet tal-akkwist.
5. L-Istati Membri għandhom ukoll jiżviluppaw u jappoġġaw l-adozzjoni mill-awtoritajiet/entitajiet kontraenti ta' ġestjoni tajba tar-riżorsi umani, ipplanar tal-karrieri u skemi ta' motivazzjoni speċifiċi għall-funzjonijiet tal-akkwist bil-mira li jattiraw u jzommu persunal ikkwalifikat fl-akkwist u jinkoraġġixxu lill-professjonisti Prattikanti jipproduċu kwalità aħjar u approċċ aktar strateġiku fl-akkwist pubbliku, bħal:
- (a) ir-rikonoxximent u/jew skemi ta' ċertifikazzjoni li jidentifikaw u jippremjaw il-funzjonijiet marbuta mal-akkwist;
  - (b) strutturi ta' karriera, inċentivi istituzzjonali u l-appoġġ politiku biex jitwasslu riżultati strateġiċi; kif ukoll
  - (c) premjijiet ta' eċċellenza li jheggu Prattika tajba foqasma bħalma huma l-innovazzjoni, l-akkwist pubbliku soċjalment responsabbli u ekoloġiku jew il-ġlieda kontra l-korruzzjoni.

III. IS-SISTEMI — IL-FORNIMENT TAL-GHODOD U L-METODOLOĠIJI

6. L-Istati Membri għandhom jinkoraġġixxu u jappoġġaw l-iżvilupp u l-użu ta' għodod tal-IT aċċessibbli li jstgħu jissimplifikaw u jtejbu l-funzjonament tas-sistemi tal-akkwist, bħal:
- (a) aċċess akbar għall-informazzjoni billi joħolqu portali uniċi online;
  - (b) l-iżvilupp ta' għodod tal-IT bit-taħriġ korrispondenti (eż. għall-ekonomiji ta' skala, l-effiċjenza enerġetika jew ix-xogħol f'tim), jew l-appoġġ ta' soluzzjonijiet xprunati mis-suq korrispondenti; kif ukoll
  - (c) il-promozzjoni ta' approċċ strateġiku viżavi d-digitalizzazzjoni permezz tal-istandardizzazzjoni, l-iskambju, l-użu mill-ġdid u l-interoperabbiltà tal-prodotti u s-servizzi, b'mod partikolari permezz tal-użu ta' soluzzjonijiet eżistenti tal-IT disponibbli fil-livell tal-UE ⁽¹⁾, kif ukoll l-iżviluppar ta' strumenti bħal katalogu online tal-istandards tal-ICT dwar l-akkwisti ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Fost oħrajn: il-Portal Diġitali Uniku u l-Blokk tal-Bini Infrastrutturali tas-Servizzi Diġitali ta' Nikkollegaw l-Ewropa (l-identità elettronika, il-firma elettronika, il-konsenja elettronika, il-fatturat elettroniku).

⁽²⁾ https://joinup.ec.europa.eu/community/european_catalogue/

7. L-Istati Membri għandhom jappoġġjaw u jippromwovu l-integrità, fil-livell individwali kif ukoll fil-livell istituzzjonali, bħala parti intrinsika ta' kondotta professjonali, billi jipprovdu l-ghodod biex jiżguraw konformità u trasparenza u gwida dwar il-prevenzjoni ta' irregolaritajiet, bħal:
- (a) il-holqien ta' kodiċijiet ta' etika kif ukoll charters dwar l-integrità;
  - (b) l-użu ta' dejta dwar l-irregolaritajiet ⁽¹⁾ bħala feedback biex jiżviluppaw tahriġ u gwida korrispondenti, filwaqt li jippromwovu l-awto-regolazzjoni; kif ukoll
  - (c) l-iżvilupp ta' gwida speċifika li tipprevjeni u tikxef il-frodi u l-korruzzjoni, inkluż permezz ta' kanali ta' whistle-blowing protetti.
8. L-Istati Membri għandhom jiggwidaw minn naħa biex tinghata ċertezza ġuridika dwar il-liġi nazzjonali u tal-UE jew ir-rekwiżiti li jirriżultaw mill-obbligi internazzjonali tal-UE u, min-naħa l-oħra, biex jiffaċilitaw u jippromwovu r-riflessjoni strateġika, il-verdetti kummerċjali u t-tehid ta' deċiżjonijiet intelliġenti/infurmat, bħal:
- (a) materjal ta' gwida mmirat, manwali dwar il-metodoloġija u repożitorji ta' prattiki tajba u tal-aktar żbalji komuni, li jkunu aġġornati, faċli għall-utent, faċilment aċċessibbli u bbażati fuq l-esperjenza tal-prattikanti; kif ukoll
  - (b) mudelli standardizzati u għodod għal diversi proċeduri bħal kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku.
9. L-Istati Membri għandhom jippromwovu l-iskambju ta' prattiki tajba u jipprovdu appoġġ lill-prattikanti biex jiżguraw proċeduri ta' akkwist professjonali, hidma kooperattiva u t-trażmissjoni tal-għarfien esperti bħal:
- (a) l-għoti ta' assistenza teknika permezz ta' servizzi ta' helpdesks reattivi, diretti (hotlines) u/jew bil-posta elettronika;
  - (b) l-organizzazzjoni ta' seminars u workshops li jikkondividu l-iżviluppi ġuridiċi godda, il-prijoritajiet tal-politika u l-prattika tajba; kif ukoll
  - (c) it-tteġġig tal-komunitajiet tal-prattikanti permezz ta' fora online u netwerks soċjali professjonali.

IV. IS-SEGWITU GĦAL DIN IR-RAKKOMANDAZZJONI — IR-RAPPURTAR U L-MONITORAĠĠ

10. Huwa rakkomandat li l-Istati Membri għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni dwar l-azzjoni meħuda b'rispons għal din ir-Rakkomandazzjoni meta jkunu qed jirrapportaw skont l-Artikolu 83 tad-Direttiva 2014/24/UE, l-Artikolu 45 tad-Direttiva 2014/23/UE u l-Artikolu 99 tad-Direttiva 2014/25/UE.

Magħmul fi Strasburgu, it-3 ta' Ottubru 2017.

Għall-Kummissjoni
Elżbieta BIENKOWSKA
Membru tal-Kummissjoni

⁽¹⁾ Filwaqt li tiġi rispettata l-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni tad-dejta u d-dritt fundamentali għall-protezzjoni ta' dejta personali.